

11 فبروری 2019

داکتر سید عبدالله کاظم

آیا طالبان امروزی غیر از آن طالبان استند که بودند؟

بعضی از حامیان طالبان ادعا دارند که طالبان امروزی از طالبان قبلی تفاوت دارند و لذا آنها دیگر همان سرمه آزموده نیستند که بین سالهای 1996 تا 2001 بودند. امروز آنها تغییر نظر داده اند و با بسا ارزشهای جهانی تفاهم پیدا کرده به اصطلاح "مدرن" شده اند.

برای بررسی این موضوع لازم است تا نگاهی به گذشته طالبان و انعکاس نظریات آنها پرداخت که در اولین مصاحبه امیرالمؤمنین ملا محمد عمر آخوند بیان شده است. او بتاريخ 8 فبروری 1997 (19 دلو 1375 ش) با بیجن تورابی خبرنگار دویچه پرس انجام داد که یک قسمت آن در نشریه لوموند فرانسوی - بخش سیاست بین المللی به نشر رسید و آنرا نصرالله نیایش ترجمه و تلخیص نمود که آن متن در شماره 255 هفته نامه امید (مورخه 10 مارچ 1997) چاپ گردید. (اینجانب آنرا در کتاب "زنان افغان زیر فشار عنعنه و تجدد" در سال 2005 در صفحه 442 تا 444 اقتباس کرده است.)

مزید بر آن میخوام محض برای تداعی خاطرمتن بعضی فرامین و هدایات اداره طالبان را باز نشر کنم که در آنوقت به تکرار از "رادیو شریعت" - رادیوی رسمی طالبان پخش گردید و از طرف مجریان "امر بالمعروف و نهی عن المنکر" مورد تطبیق قرار گرفت (به نقل از کتاب فوق الذکر خود، صفحات 444 تا 447). بدینوسیله لازم است از طالبان امروزی، بخصوص هیئت مذاکره کننده آنها پرسیده شود که آیا ایشان هنوز هم به همان فکر و روش سالهای قبل خود پایبند استند و یا اینکه حالا در نحوه ای اندیشه خود تغییر وارد کرده اند؟

اگر گروه طالبان اکنون با ارشادات امیرالمؤمنین خود کاملاً موافق نیستند و آنرا اکنون تائید نمیکنند، باید به صراحت بگویند تا مردم بدانند که طالبان امروزی دیگر از ان ارشادات ملا محمد عمر پیروی نمیکنند و یا اگر هنوز هم موافق با ارشادات امیر المؤمنین خود میباشند، باید راه و روش خود را در قبال آینده و رویداد های جدید واضح و روشن سازند تا مردم از آن آگاهی یابند و در تاریکی بار دیگر قدم نگذارند.

نخستین مصاحبه با ملا محمد عمر آخوند:

سوال (خبرنگار دویچه پرس): شما میگوئید در افغانستان یک دولت اسلامی را رویکار می آورید... آیا ملت افغانستان از چند قرن به اینطرف یک ملت مسلمان نبود؟

جواب ملا محمد عمر: «ملت افغانستان مسلمان باقی می ماند، ولی اینرا به رژیمهای گذشته آن اطلاق کرده نمی توانیم، زیرا تا سالهای 70 یک رژیم شاهی برسر اقتدار بود که این نوع سازمان قدرت به هیچ صورت با اسلام مطابقت نداشت و از همین باعث سلطنت شاهی افغانستان یک رژیم ملحدانه بود. بعد از آن مرحله دیکتاتوری شخصی داؤد رویکار آمد که به نوبه خود ضد اسلام و ظالم و بیدادگر بود. بعد سیزده سال رژیم کمونیستی بیخدا توسط امپراتوری شوروی بمیدان آمد که به نمونه

اسلام قرابت نکرد، و چار سال رژیم مجاهدین به تعقیب آن جهالت کامل خود را در برابر اساسات اسلام و تطبیق قوانین قاطع آن که دین ما برای تطبیق بالای اجتماع مردم روا داشته است، به اثبات رسانیدند، داری های مملکت را ربودند، مخالفین خود را کشتند، مردم را مقهور نمودند، به زنها اجازه دادند که در خارج منزل کار کنند، احکام شریعت را تطبیق نکردند. لذا این تنها طالبان است که به افغانستان زمینه استحکام یک دولت حقیقی اسلامی را فراهم می سازد و این کار برای نخستین بار در تاریخ دور و دراز مملکت ما صورت میگیرد».

سوال : چرا شما در مناطق زیر کنترل تان زنان را از کارکردن مطلقاً منع شده اید؟
جواب ملا عمر : «من از عکس العمل ممالک غرب مقابل این عمل ما خبردارم. ولی باید بدانید که برخورد ما روشن است: خداوند بزرگ زن و مرد را از هم مختلف خلق کرده است تا وظایف از هم جدا و متفرق را در روی زمین انجام دهند. ما ضرب المثل داریم که میگوید : کار داخل خانه وظیفه زن است و دنیای خارج خانه به مردان جنگجو تعلق دارد. آیا این نظر شما عجیب نیست که مردان نیز در خانه به تربیه اطفال خود بپردازند و به کارهای خانه نظارت کنند؟ زن بصورت طبیعی یک مخلوق ضعیف بوده و در مقابل تحریکات و اغواگری نفس اماره شکننده است و اگر تنها بدون همراهی پدر و برادر و یا کاکا و شوهر خود از خانه خارج شود، مردان از آنها کام گرفته و بعد رهای شان میکنند، مانند زنهای جهان غرب که با مردان بیگانه همکاری می شوند و این اولین قدم در راه فحشا میباشد. ما به زنان که در خانه بمانند، از طرف حکومت تنخواه مقرر میکنیم ، آیا این یکی از بهترین سیاست های انسانی نیست ؟ همچنان پوشیدن برقع [چادری] برای زن حتمی است تا مردان شکل آنها را نبینند و از سن شان اطلاع حاصل نکنند. با این صورت عوض اینکه به سرنوشت غم انگیز زنان روی لچ غرب مبتلا شوند و به گدیهای رنگین و بازیچه های جنسی تبدیل شوند، میتوانند در خانه و زیر برقع منابع معنوی خود را انکشاف دهند." (نخستین مصاحبه و آشنائی با ملا عمر، لوموند بین المللی مؤرخ 8 فبروری ، ترجمه و تلخیص از نصرالله نیایش، منتشره هفته نامه امید، شماره 255، مورخ دهم مارچ 1997)

مقررات و وضع قیود بر زنان و مردان

به تاسی از بیانات ملامحمد عمر آخوند که در حقیقت انعکاسی از طرز تفکر کلی تحریکات طالبان محسوب میشود، رژیم طالبی در مدت کوتاه یک تعداد فرامین و هدایات را از طریق رادیو شریعت (رادیو افغانستان سابق) به نشر سپرد و انفاذ آنرا با جدیت بوسیله پولیس مذهبی مربوط به اداره "امربا لمعروف نهی عن المنکر" به منصفه اجراء گذاشت. مجموعه این دساتیر که بیشتر آن در مورد زنان وضع شده بود، در اوایل ماه اکتوبر 1997 از طریق رادیو شریعت تحت فقرات آتی بطور مکرر به نشر رسید:

- 1- همه مردان باید ریش بگذارند و حق ندارند آنرا اصلاح کنند. تا اندازه که امکان دارد باید ریش گذاشته شود. سلمانی ها حق ندارند ریش مردان را اصلاح کنند، در صورت تخلف مجازات می شوند؛
- 2- مردان حق ندارند بدون کلاه و یا عمامه از خانه بیرون شوند و همچنان حق ندارند از لباسهای اروپائی استفاده کنند، زیرا لباس اروپائی غیر اسلامی است؛
- 3- ورزشکاران هنگام تمرین و یا مسابقه نباید لباسی بتن داشته باشند که قسمت های از وجود آنها را نپوشاند، ورزشکاران نمی توانند از نیکر سپورتی استفاده کنند؛

د پانو شمیره: له 2 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په خیر و لولئ

4- زنان حق کار و تحصیل را ندارند؛

5- زنان حق پوشیدن لباسهای رنگه روشن را که جلب توجه کنند، ندارند؛

6- زنان حق گشت و گذار را در بازارها جهت خریداری اشیای مورد ضرورت خویش ندارند، مگر اینکه با برادر و شوهر خویش باشند و برادر و شوهر شواهد دال بر محرم بودن را با خود داشته باشند؛

7- صاحبان مغازه ها حق ندارند به زنانی که تنها مراجعه میکنند، جنسی را بفروش برسانند. در صورت سرکشی از این حکم مورد مجازات قرار می گیرند؛

8- زنان حق پوشیدن تنبان رنگ سفید را ندارند؛

9- زنان حق پوشیدن بوتهای کری بلند را ندارند، زیرا صدای بوت زنان، مردان را تحریک میکند؛

10 - زنان حق مراجعه به شفاخانه حتی زایشگاه را بدون همراهی محرم خویش ندارند؛

11- شیشه کلکین خانه ها باید سیاه رنگ شوند تا زنان از درون خانه های شان به مردانی که در کوچه می گذرند ، دیده نتوانند؛

12- داشتن تصویر، ساختن تصویر، نصب تصویر، اعم از حیوان و انسان یک عمل غیر اسلامی است؛

13 رانندگان موترها باید آئینه عقب نما را از موترهای خود دور کنند تا زنانی را در سیت های عقبی می نشینند، دیده نتوانند.»

بر علاوه فقرات فوق چند محدودیت دیگر نیز بر مشکلات زنان افزوده شد، از جمله:

- مسدود کردن حمهای زنانه در کابل و هرات (32 حمام)؛

- بستن مکاتب خصوصی (خانگی) برای دختران و گفته شد که هیچ مکتب اجازه ندارد دختران بالاتر از سن 8 ساله را تدریس کند، مگر برای خواندن قرآن مجید؛

- منع کار زنان بامؤسسات امدادی و خیریه خارجی ، ولو با چادری؛

- طفلان حق بازی کردن با اسبابی که شباهت به اجسام زنده داشته باشند، ندارند؛

- داکتران مرد حق ندارند به معاینه و عملیات جراحی مریضان زن بپردازند؛

- خیاط های کالای زنانه حق ندارند بدن زن را اندازه گیری کرده و مغازه های نمایش لباس دائر نمایند؛

- هیچ راننده مجاز نیست زنان ملبس به چادرهای که صورت را نمی پوشاند یا زنانی که لباس تحریک کننده برتن دارند و یا آنهائیکه یک مرد محرم را به همراه ندارند، سوار موتر کنند، در صورت تخلف راننده زندانی و شوهر زن تنبیه خواهد شد؛

- زنانیکه در حال کالا شوئی در کنار دریا مشاهده می شوند، به طریق احترام کارانه اسلامی به وسیله موتر به منزل شان برده میشوند. در آنجا شوهران شان به شدت تنبیه خواهند گردید.

بعد از مدتی با انفاذ هدایات و فرامین فوق، عکس العملها و جنجال های مختلف به وجود آمد و طالبان زیر فشارهای وارده مجبور شدند تا بر دو موضوع قسماً تجدید نظر کنند: یکی اندازه حد اقل ریش را، تا حدیکه به اصطلاح از شیشه اریکین بگذرد یعنی اندازه آنرا بیک قبضه محدود ساختند و دیگر کار پرسینول طبی و داکتران را در وظایف محوله موکول به شرایط خاص کردند و به پرسونل طبی زن

د پانو شمیره: له 3 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په خیر و لولئ

اجازه دادند که با لباس ساده و بدون آرایش در مکانهای کاملاً جدا کارکنند و به معیت محرم رفت و آمد نمایند و همچنان داکتران طب مرد میتوانند به معاینه مریضان زن بپردازند، بشرطیکه مریض به معیت محرم باشد و داکتر و مریض هر دو لباس اسلامی داشته و داکتر مرد جز محل مورد معاینه مریض زن را لمس نکند و نبیند».

نکته دلچسپ آنست که جزای عدم رعایت دساتیر فوق بیشتر متوجه مردان بود، آن هم به خاطر تخلفاتی که زنان شان مرتکب می شدند، زیرا به زعم طالبان: «مردان مسئول زنان خود هستند و بناءً مرد جوابگری کوتاهی زن خود در تطبیق این دساتیر میباشد».

یقین است که بسیاری از مردم کابل خاطرات تلخ آن دوره را بخاطر دارند و اما جوانان امروزه که در آنوقت طفل بودند و یا به دنیا نیامده بودند، شاید از آن اطلاع دقیق نداشته باشند. آنها باید حالا بدانند که آیا طالبان امروزی باز هم از ارشادات امیرالمؤمنین ملا محمد عمر آخوند پیروی میکنند و یا در راه و روش شان تغییر آمده است؟ اگر تغییر آمده، باید آنها آنرا با صراحت واضح سازند و نیز دلیل تغییر نظر و راه و روش خود را بیان دارند و اینکه آیا ملا محمد عمر در تعبیر و تفسیرهای اسلامی خود اشتباه کرده بود؟

امید است هیئت طالبان این نکات را به مردم توضیح دهند تا نشود بار دیگر مردم در تاریکی قدم بگذارند و نیز کسانی که با طالبان در همکاری و تفاهم قرار دارند، از طالبان وضاحت بیشتر در زمینه خواهان شوند، نه آنکه بار دیگر به چشم مردم خاک بپاشند. والله اعلم